

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YT.Ü. Yab. Dil, Yük. Gör. Yab. Dil, Öğr. Hiz. İri Eğ. İht.

Dönem Projesi

MENMET ALIÇ

Y.T.Ü. YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU'NDA GÖREVLİ
YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN HİZMET İÇİ EĞİTİM
İHTİYAÇLARI VE EĞİTİM-ÖĞRETİMDE
KARŞILAŞTIKLARI GÜÇLÜKLER

625

İpek Özer, Ls.

DÖNEM PROJESİ
Prof. Dr. Mehmet Aliç

İstanbul
Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ocak 2000

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON
DAİRE BAŞKANLIĞI

Yer No (DDC) : R375.8

Kayıt No : 807
Geldiği Yer : Fen Bil.Enst.
Tarih : 29.9.2000
Fiyat : 450.000?TL.
Fatura No : -
Ayniyat No : 1
Ek :

Y.T.O.
KÜTÜPHANE DOK. DAL. BAŞKANLIĞI

Y.T.Ü. YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU'NDA GÖREVLİ
YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN HİZMET İÇİ EĞİTİM
İHTİYAÇLARI VE EĞİTİM-ÖĞRETİMDE
KARŞILAŞTIKLARI GÜÇLÜKLER

İpek Özer, Ls.

8

DÖNEM PROJESİ
Prof. Dr. Mehmet Alıç

İstanbul
Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ocak 2000

ÖNSÖZ

Bu araştırma Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü “Eğitim Bilimleri Yüksek Lisans Programı”ndaki Dönem Projesi dersinin bir gereği olarak yapılan bir çalışmadır.

Bu araştırmanın amacı Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’nda görevli İngilizce öğretmenlerinin “Konu Alanı ve Öğretmenlik Meslek Bilgisi” ile ilgili hizmetiçi eğitim ihtiyaçları ve eğitim, öğretimde karşılaştıkları güçlükleri saptamaktır.

Araştırma sırasında özellikle ankete katılan birçok meslektaşına ve ayrıca bilgisi ve yapıcı eleştirileriyle araştırmanın her aşamasında beni yönlendiren sayın hocam Prof. Dr. Mehmet Alıç’a teşekkürü borç biliyorum.

İpek Özer

İstanbul, Ocak 2000

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
TABLolar.....	IV
BÖLÜM I	
GİRİŞ.....	
Problem Durumu.....	1
Problem Cümlesi.....	2
Alt Problemler.....	2
Araştırmanın Önemi.....	2
Sayıtlar.....	3
Sınırlılıklar.....	3
Tanımlar.....	3
BÖLÜM II	
YÖNTEM.....	
Araştırma Modeli.....	4
Araştırmanın Evreni ve Çalışma Evreni.....	4
Örnekleme.....	4
Veriler ve Toplanması.....	4
İstatistiksel Teknikler.....	4
BÖLÜM III	
BULGULAR ve YORUM.....	
Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	5
İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	13
Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	17
Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	22
BÖLÜM IV	
ÖZET YARGI ve ÖNERİLER.....	
Özet.....	26
Yargı.....	27
Uygulayıcılar İçin Öneriler.....	28
Araştırmacılar İçin Öneriler.....	28
EKLER.....	29
EKA: KAYNAKÇA.....	30
EK B: ANKET.....	31

TABLolar LİSTESİ

TABLO	Sayfa
1. YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI	5
2. YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN HİZMET SÜRELERİNE GÖRE DAĞILIMI	6
3. YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI	7
4. YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN MEZUN OLDUKLARI YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNA GÖRE DAĞILIMI	8
5. YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİNİ KAZANMA BİÇİMİ	8
6. YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN YURT DIŞINDA YABANCI DİL EĞİTİMİ İLE İLGİLİ BİR HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMINA KATILMA DURUMU	9
7. YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN YURT İÇİNDE YABANCI DİL EĞİTİMİ İLE İLGİLİ BİR HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMINA KATILMA DURUMU	10
8. YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN YABANCI DİL EĞİTİMİ İLE İLGİLİ BİR HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMINA KATILMA SAYISI	11
9. YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN KATILDIKLARI HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMININ İÇERİĞİ	12
10. İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN KONU ALANLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	13
11. İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN MESLEK BİLGİSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	17
12. İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN DİL ÖĞRETİMİ ETKİNLİKLERİNDE KARŞILAŞTIKLARI GÜÇLÜKLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	22

BÖLÜM I GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın gerekçesini içeren problem durumu, problem, alt problemler, sayıtlar, sınırlamalar, araştırmanın önemi ve tanımlamalar yer almaktadır.

Problem Durumu

Yeni binyıla girdiğimiz günümüzde teknoloji ve bilimin hızla gelişmesi ülkeleri birbirine daha da fazla yaklaştırmış ve ülkeler arası iletişimi her alanda arttırmıştır. Bu etkileşimin kolaylaşması açısından da yabancı dil, özellikle de İngilizce öğrenimi gittikçe önem kazanmıştır.

Okullar dil öğretiminin de yapıldığı kurumlardır. İlk, orta ve yükseköğretimin değişik kademelerinde öğrencilere İngilizce, Fransızca ve Almanca olmak üzere yabancı dil eğitimi verilmektedir. Hazırlanan yükseköğretim yönetmeliği öğrencilerin yükseköğrenim süresince dört yıl kademeli olarak bir yabancı dili izlemelerini ya da bazı üniversitelerde (Boğaziçi Üniversitesi, ODTÜ, Yıldız Teknik Üniversitesi) yabancı dil hazırlık sınıfı okumalarını zorunlu kılmaktadır.

Yabancı dil öğretiminde en büyük sorumluluk yabancı dil öğretmenlerine düşmektedir. Elbetteki bu sorumluluğu üstlenen öğretmenler de konu ve alanları ile ilgili her türlü değişme, yenileşme ve gelişmeyi takip etmeli ve kendilerini çağın gerisinde kalmayacak şekilde sürekli geliştirmelidirler. Bu gelişmeyi sağlamanın en iyi yollarından biri de hizmet içi eğitimidir.

Y.T.Ü. Yabancı Diller Yüksekokulu 1998 yılında Rektörlüğe bağlı olarak kurulmuştur ve aynı yıl Zorunlu İngilizce Hazırlık Sınıfı uygulamasına geçilmiştir. Daha öncesinde yine Rektörlüğe bağlı Bölüm statüsünde olan Yüksekokul iki bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler üniversiteye yeni kaydolan tüm öğrencilerin Zorunlu İngilizce Hazırlık öğretiminden sorumlu olan **Temel İngilizce Bölümü** ve Hazırlık sonrasındaki İleri İngilizce derslerinden ve çeşitli dillerdeki seçmeli derslerden sorumlu olan **Modern Diller Bölümü**.

Bu araştırma ile Y.T.Ü. Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını ve eğitim etkinliklerinde karşılaştıkları sorunları saptamak amaçlanmaktadır.

Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi aşağıdaki gibi ifade edilmiştir:

Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin hizmetiçi eğitim ihtiyaçları ve dil öğretimi etkinliklerinde karşılaştıkları güçlükler nelerdir?

Problem; öğretmenlik kavramının kapsadığı konu alan bilgisi (yabancı dil bilgisi) ve öğretmenlik meslek bilgisi (pedagojik formasyon bilgisi) boyutlarından ve bu boyutlara bağlı dört alt problemden oluşmaktadır.

Alt Problemler

1. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin kişisel özellikleri nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin konu alanları ile ilgili hizmetiçi eğitim ihtiyaçları var mıdır?
3. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin öğretmenlik meslek bilgisi ile ilgili hizmetiçi eğitim ihtiyaçları var mıdır?
4. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin dil öğretimi etkinliklerinde karşılaştıkları güçlükler nelerdir?

Araştırmanın Önemi

1. Bu araştırmanın sonunda elde edilecek bulgular Y.T.Ü. Yabancı Diller Yüksekokulu'nda düzenlenecek hizmet içi eğitime ışık tutabilir.
2. Bu araştırmanın sonunda elde edilecek bulgular yabancı dil öğretimi yetiştiren eğitim kurumlarının eksikliklerini karşılamalarında yardımcı olabilir.

Sayıtlar

Bu araştırmanın dayandığı sayıtlar şunlardır:

- 1.Öğretmenlerin anket formundaki sorulara verdikleri cevaplar varolan durumu yansıtmaktadır.
2. Seçilen araştırma yöntemi bu araştırmanın amacına, konusuna ve problemlerin çözümlenmesine uygundur.

Sınırlılıklar

- 1.Bu araştırmanın kapsamına sadece Y.T.Ü. Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenleri alınmıştır
- 2.Yabancı uyruklu dil öğretmenler araştırmanın kapsamı dışında bırakılmıştır.

Tanımlar

Bu çalışmada kullanılan bazı kavramların tanımları aşağıda verilmektedir.

Alan Bilgisi: Öğretmenlerin öğretim dalı ile ilgili özel bilgi (Küçükahmet, 1976:8).

Meslek Bilgisi: Öğretmen olarak yetişecek bireye kazandırılmak istenen öğretim teknikleri, uygulama, değerlendirme ile ilgili bilgi, beceri ve davranışlar (Küçükahmet, 1976:18).

Eğitim: Bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci (Kaya, 1996:11).

Öğretim: Belli bir amaca göre gereken bilgileri verme işi (Türk Dil Kurumu, 1992: 1131).

Hizmet İçi Eğitim: Özel ve tüzel kişilere ait işyerlerinde belirli bir maaş veya ücret karşılığında işe alınmış ve çalışmakta olan bireylerin görevleri ile ilgili gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazanmalarını sağlamak üzere yapılan eğitimidir (Taymaz, 1992:3).

BÖLÜM II YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, araştırma için belirlenen evren, araştırmada kullanılan bilgi toplama araçları, uygulama ve kullanılan istatistiksel teknikler yer almaktadır.

Araştırma Modeli

Bu araştırma, araştırma modellerinden genel tarama modeliyle yürütülmüştür. Bu modelde amaç varolan durumu olduğu gibi ortaya çıkarmaktır.

Araştırmanın Evreni ve Çalışma Evreni

Bu araştırmanın evreni, Bir Yıllık Zorunlu Yabancı Dil Hazırlık Programı uygulayan bütün Yükseköğretim Kurumlarıdır. Çalışma evreni ise Bir Yıllık Zorunlu Yabancı Dil Hazırlık Programı uygulayan Y.T.Ü Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli 130 İngilizce öğretmenidir.

Örneklem

Bu araştırmanın örneklemini Y.T.Ü Yabancı Diller Yüksekokulu'nda 1999-2000 öğretim yılında görev yapan İngilizce öğretmenleri arasından seçilen 100 kişi oluşturmaktadır.

Veriler ve Toplanması

Araştırmaya ait veriler anket yoluyla toplanmıştır. Anket Anadolu Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmanın anketinden uyarlanmıştır. Anket 4 bölüm ve toplam 32 sorudan oluşmaktadır. Dağıtılan 100 anketten 70'i geri dönmüştür. Geri dönen anketlerin hepsi geçerli sayılmıştır.

İstatistiksel Teknikler

Araştırma yabancı dil öğretmenlerinin görüşlerine dayandığından verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzdelik hesap ve aritmetik ortalama yapılmıştır. Bulgular tablolar halinde gösterilmiştir.

BÖLÜM III BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, yöntem bölümünde açıklanan veri toplama ve istatistiksel çözümleme teknikleriyle elde edilen bulgular ve ilgili yorumlar yer almaktadır. Ayrıca bulgular tablolar halinde de gösterilmektedir. Bulguların ve yorumların verilişinde şu sıra izlenmektedir:

- A. Öğretmenlerin kişisel özellikleri ile ilgili bulgular ve yorum.
- B. Konu alanı ile ilgili bulgular ve yorum.
- C. Öğretmenlik meslek bilgisi ile ilgili bulgular ve yorum.
- D. Yabancı dil öğretmenlerinin eğitim etkinliklerinde karşılaştıkları güçlüklerle ilgili bulgular ve yorum.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular Ve Yorum

Birinci alt problem şöyle ifade edilmişti “ Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’nda görevli İngilizce öğretmenlerinin kişisel özellikleri nasıl bir dağılım göstermektedir?”. Bu alt probleme ilişkin olarak anketin birinci bölümünde dokuz soru sorulmuştur. Sorular sırasıyla aşağıdaki tablolarda yer almakta ve açıklanmaktadır.

1. Öğretmenlerin Yaşı

Tablo 1 öğretmenlerin yaş gruplarına göre dağılımını göstermektedir.

TABLO 1

YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI

Yaş Grubu	Öğretmen Sayısı N	Yüzde %
26 yaş ve daha genç	25	35.7
26-30 yaş	19	27.2
31-35 yaş	12	17.1
36-40 yaş	7	10
41-45 yaş	4	5.8
46-50 yaş	3	4.2
51 ve üstü	0	0
Toplam	70	100

Araştırmaya 70 öğretmen katılmıştır. Bu öğretmenlerin %35.7'si 25 yaşında ve daha genç, %27.2'si 26-30 yaş grubunda, %17.1'i 31-35 yaş grubunda, %10'u 36-40 yaş grubunda, %5.8'i 41-45 yaş grubunda ve %4.2'si 46-50 yaş grubundadır. Araştırmaya 51 ve üstünde yaşta hiçbir öğretmen katılmamıştır.

Bulguların incelenmesinden Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nun genç bir kadroya sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bunun sebebi Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nun son iki senede hızlı bir değişim ve gelişme göstermesi ve buna bağlı olarak çok fazla yeni öğretmen alması olabilir.

2.Öğretmenlik Mesleğinde Toplam Hizmet Süresi

Tablo 2 yabancı dil öğretmenlerinin hizmet sürelerine göre dağılımını göstermektedir.

TABLO 2

YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN HİZMET SÜRELERİNE GÖRE DAĞILIMI

Hizmet Süresi	Öğretmen Sayısı N	Yüzde %
0-5 yıl	49	70
6-11 yıl	9	12.9
12-17 yıl	5	7.1
18-23 yıl	5	7.1
24 ve daha fazla	2	2.9
Toplam	70	100

Anket sorularını cevaplayan yabancı dil öğretmenlerinin %70'inin hizmet sürelerinin 0-5 yıl arası, %12.9'unun 6-11 yıl arası, %7.1'inin 12-17 yıl arası, %7.1'inin 18-23 yıl arası ve %2.9'unun 24 yıl ve daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2'nin bulgularından anlaşılacağı üzere öğretmenlerin meslekteki hizmet süreleri çok uzun değildir. Öğretmenlerin birçoğu mesleğe ilk olarak Yıldız Teknik Üniversitesi'nde başlamış olan yeni mezun öğretmenlerdir. Bu öğretmenlerin yeni uygulama ve gelişmelerden haberdar fakat sınıf içi uygulama konusunda tecrübesiz öğretmenler oldukları düşünülebilir. Tablo 1'in bulguları ile Tablo 2'nin bulguları birbirlerine paraleldir. Meslekte uzun yıllar çalışmamış ve genç bir kadro

olan bu öğretmenlerin meslekte birtakım güçlüklerle karşılaşma olasılığının fazla olacağı düşünülebilir.

3. Yabancı Dil Öğretmenlerinin Cinsiyeti

Tablo 3 yabancı dil öğretmenlerinin cinsiyete göre dağılımını göstermektedir.

TABLO 3

YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

Cinsiyet	Öğretmen Sayısı N	Yüzde %
Kadın	59	84.3
Erkek	11	15.7
Toplam	70	100

Araştırma kapsamına giren yabancı dil öğretmenlerinin %84.3'ü kadın, %15.7'si erkektir

Tablo 3'ün bulgularının incelenmesinden Y.T.Ü. Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli öğretmenlerin çoğunlukla kadın olduğu anlaşılmaktadır. Çalışma saatleri diğer mesleklere oranla daha az olduğundan evişleri ve çocuk bakımını da üstlenen kadınlar öğretmenlik mesleğini tercih ederken, öğretmenin maddi açıdan tatmin edici olmaması ve kariyer imkanının da fazla bulunmaması yüzünden erkekler bu mesleği fazla tercih etmedikleri düşünülebilir.

4. Yabancı Dil Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Okul

Tablo 4 yabancı dil öğretmenlerinin mezun oldukları yükseköğretim kurumlarına göre dağılımını göstermektedir.

TABLO 4

**YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN MEZUN OLDUKLARI
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNA GÖRE DAĞILIMI**

Mezun Olunan Okul Türü	Öğretmen Sayısı N	Yüzde %
Fakülte	64	91.4
Yabancı Diller Yüksekokulu	6	8.6
Üç Yıllık Eğitim Enstitüsü	0	0
İki Yıllık Eğitim Enstitüsü	0	0
Hızlandırılmış Eğitim	0	0
Mektupla Öğretim	0	0
Toplam	70	100

Anket sorularını cevaplayan yabancı dil öğretmenlerinin %91.4'ü fakülteden, %8.6'sı yabancı diller yüksekokulundan mezun olduklarını belirtmişlerdir.

Araştırmanın bulgularının incelenmesinden fakülte mezunu yabancı dil öğretmenlerinin en yüksek oranda olduğu anlaşılmaktadır. Bunun sebebi eğitim öğretimin her kademesinde çalışacak öğretmenlerin (anaokulundan yükseköğretime) fakülte mezunları arasından seçilmekte olmasıdır.

5. Yabancı Dil Öğretmenlerinin Öğretmenlik Meslek Bilgisini (Pedagojik Formasyon) Kazanma Biçimi

Tablo 5 yabancı dil öğretmenlerinin öğretmenlik meslek bilgisini kazanma biçimini göstermektedir.

TABLO 5

**YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEK
BİLGİSİNİ KAZANMA BİÇİMİ**

Öğretmenlik Meslek Bilgisini Kazanma Biçimi	Öğretmen Sayısı N	Yüzde %
Kendi tecrübeleriyle	16	22.9
Hizmet içi eğitim kurslarıyla	2	2.9
Mezuniyet sonrası sertifika alarak	5	7.1
Yükseköğrenim sırasında	30	42.9
Bunların dışında	17	24.2
Toplam	70	100

Araştırma kapsamına giren yabancı dil öğretmenlerinin %22.9'u pedagojik formasyonu kendi tecrübeleriyle, %2.9'u hizmet içi eğitim kurslarına katılarak, %7.1'i mezuniyet sonrası sertifika alarak, %42.9'u yükseköğrenim sırasında ve %24.2'si bunların dışında yöntemlerle kazandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 5'in bulgularının incelenmesinden yabancı dil öğretmenlerinin %42.9'unun öğretmenlik meslek bilgisini yükseköğrenim sırasında kazandıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca tablo 4'ün bulgularından öğretmenlerin %91'inin yüksekokul mezunu olduğu öğrenilmiştir. Pedagojik formasyon dersleri Filoloji mezunlarının zorunlu derslerinden değildir. Öğrenciler bu dersleri ikinci sınıftan itibaren isteğe bağlı alırlar. Aradaki büyük fark buradan kaynaklanmış olabilir. Bunların dışında seçeneğini işaretleyen öğretmenler aslında diğer seçeneklerden birkaç tanesini seçmiş olanlardır. Öğretmenlerin çoğunluğu meslek bilgisi kazanmada bir yolun yeterli olmayacağı görüşündedirler.

6. Yabancı Dil Öğretmenlerinin Yurt Dışında Yabancı Dil Eğitimi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitim Programına Katılma Durumu

Tablo 6 yabancı dil öğretmenlerinin yurt dışında yabancı dil eğitimiyle ilgili bir hizmet içi eğitim programına katılma durumunu göstermektedir.

TABLO 6

YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN YURT DIŞINDA YABANCI DİL EĞİTİMİ İLE İLGİLİ BİR HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMINA KATILMA DURUMU

Yurt Dışında Bir HİE Programına Katılma Durumu	Öğretmen Sayısı N	Yüzde %
Evet	6	8.6
Hayır	64	91.4
Toplam	70	100

Ankete katılanlardan %8.6'sı evet, %91.4'ü hayır cevabını vermiştir.

Bulguların incelenmesinden anlaşılacağı gibi öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu yurt dışında hizmet içi eğitim programına katılma olanağı bulamamıştır. Oysa bir dili öğrenmenin en iyi yolu o dilin konuşulduğu ülkede bulunmak ve o ülkenin kültürünü, günlük hayatını ve insanlarını tanımaktır. Fakat yurt dışında böyle bir programa katılmak ekonomik olarak öğretmenleri zorlamaktadır. Öğretmenlerin böyle bir programa katılmamaları maddi yetersizliklere bağlanabilir.

7. Yabancı Dil Öğretmenlerinin Yurt İçinde Yabancı Dil Eğitimi İle İlgili Bir Hizmet İçi Eğitim Programına Katılma Durumu

Tablo 7 yabancı dil öğretmenlerinin yurt içinde yabancı dil öğretimi ile ilgili bir hizmet içi eğitim programına katılma durumunu göstermektedir.

TABLO 7

YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN YURT İÇİNDE YABANCI DİL EĞİTİMİ İLE İLGİLİ BİR HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMINA KATILMA DURUMU

Yurt İçinde Bir HİE Programına Katılma Durumu	Öğretmen Sayısı N	Yüzde %
Evet	55	78.6
Hayır	15	21.4
Toplam	70	100

Araştırma kapsamına giren öğretmenlerin %78.6'sı yurt içinde bir hizmet içi eğitime katıldıklarını, %21.4'ünün katılmadıkları görülmektedir.

Araştırmanın bulgularının incelenmesinden öğretmenlerin çoğunun mezun olduklarında sahip oldukları bilgilerle yetinmeyip çalıştıkları sürede de kendilerini geliştirme konusunda adım attıkları söylenebilir. Hizmet içi eğitim programına katılmayan diğer grubun çoğunluğunun yeni mezun olmuş ve meslekte ilk yıllarını yaşayan dolayısıyla bir hizmet içi eğitim programına katılma fırsatı yakalayamamış öğretmenler olduğu söylenebilir. Tablo 2'nin bulgularında da görülebileceği gibi ankete katılan öğretmenlerin %70'i meslekte 0-5 yıl arası çalışmış olanlardır. Diğer taraftan Tablo 5'in bulgularından öğrenildiği üzere öğretmenlerin sadece %2.9'u hizmet içi eğitim programları sayesinde meslek bilgilerini kazandıklarını belirtmektedir. Bunun sebebi hizmet içi eğitim programlarının tatil zamanlarında ve zorunlu olarak yapılmasıdır. Ayrıca

önemli sebeplerden biri de programların yetersizliğidir. Hizmet içi eğitimlerin ihtiyaçlarını karşılamadığını düşünen öğretmenlerin çoğu bu programlara zorunlu olarak katılmaktadır.

8. Yabancı Dil Eğitimi İle İlgili Hizmet İçi Eğitim Programına Katılma Sayısı

Tablo 8 yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil eğitimi ile ilgili hizmet içi eğitim programlarına kaç kez katıldıklarını göstermektedir.

TABLO 8

YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN YABANCI DİL EĞİTİMİ İLE İLGİLİ BİR HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMINA KATILMA SAYISI

Yurt İçinde Bir HİE Programına Katılma Sayısı	Öğretmen Sayısı N	Yüzde %
Bir kez	11	20
İki kez	14	25.5
Üç kez	9	16.4
Daha fazla	21	38.1
Toplam	55	100

Yabancı dil öğretmenlerinin %20'si böyle bir programa bir kez, %25.5'i iki kez, %16.4'ü üç kez, %38.1'i daha fazla katıldığını belirtmektedir.

Tablo 8'in bulgularının incelenmesinden anlaşıldığı gibi öğretmenlerin % 38'i birçok kere hizmet içi eğitim programına katılmıştır. Ayrıca Tablo 2'nin bulgularından öğretmenlerin %70'inin hizmet sürelerinin 0-5 yıl arası olduğu öğrenilmiştir. Bu iki tablonun verileri karşılaştırıldığında öğretmenlerin çalışma sürelerinde sık aralıklarla hizmet içi eğitim programlarına katıldıkları yani alanları ile ilgili yenilikleri takip etmekte ve gelişmelerden haberdar oldukları söylenebilir.

9. Yabancı Dil Öğretmenlerinin Katıldıkları Hizmet İçi Eğitim Programının İçeriği

Tablo 9 yabancı dil öğretmenlerinin katıldıkları hizmet içi eğitim programının içeriğini göstermektedir.

TABLO 9

YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİNİN KATILDIKLARI HİZMET
İÇİ EĞİTİM PROGRAMININ İÇERİĞİ

HİE Programının İçeriği	Öğretmen Sayısı N	Yüzde %
Konu alanı bilgisi	11	20
Öğretmenlik meslek bilgisi	28	51
Diğer	16	29
Toplam	55	100

Araştırmanın kapsamına giren ve hizmetiçi eğitim programına katıldığını belirten öğretmenlerin %20'sinin "konu alanı bilgisi", %51'inin "öğretmenlik meslek bilgisi" ve %29'unun diğer konularla ilgili programlara katıldıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 9'un bulgularının incelenmesinden öğretmenlerin yarısının öğretmenlik meslek bilgisi yani pedagojik formasyon ile ilgili hizmet içi eğitimlere katıldıkları görülüyor. Diğer seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin yazdıkları konulara bakıldığında aldıkları eğitimlerin hem konu bilgisi hem de meslek bilgisi ile ilgili oldukları görülüyor. Bu durumda öğretmenlerin her iki konuda da eşit ağırlıkta eğitim aldıkları söylenebilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular Ve Yorum

İkinci alt problem şöyle ifade edilmişti: "Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin konu alanları ile ilgili hizmetiçi eğitim ihtiyaçları var mıdır?". Bu alt probleme ilişkin olarak anketin ikinci bölümünde yedi soru sorulmuştur. Sorular aritmetik ortalama sırasıyla aşağıdaki tabloda yer almakta ve açıklanmaktadır.

TABLO 10

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN KONU ALANLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

SORULAR	\bar{X}	Çok		Oldukça		Biraz		Hiç		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1.Okuduğunuz bir metni anlama bakımından kendinizi ne derece yeterli buluyorsunuz?	3.5	36	51.4	33	47.2	1	1.4	0	0	70	100
2.Dinlediğiniz bir konuşmayı anlama bakımından kendiniz ne derece yeterli buluyorsunuz?	3.34	26	37.1	42	60	2	2.9	0	0	70	100
4.Düşündüğünüz bir konuyu yazma bakımından kendinizi ne derece yeterli buluyorsunuz?	3.22	30	42.9	27	38.6	12	17.1	1	1.4	70	100
3.Düşündüğünüz bir konuyu anlatma bakımından kendinizi ne derece yeterli buluyorsunuz?	3.18	20	28.6	43	61.4	7	10	0	0	70	100
5.HİE kursları ile öğretmenlerin yabancı dil bilgilerini geliştirebilecekleri görüşüne katılıyor musunuz?	2.74	20	28.6	21	30	20	28.6	9	12.8	70	100
6.Yabancı dildeki yayınları ne derece takip edebiliyorsunuz?	2.53	6	8.6	26	37.1	37	52.9	1	1.4	70	100
7. Yabancı kültür merkezleri ile iletişim kurabiliyor musunuz?	2.01	5	7.1	9	12.9	38	54.3	18	25.7	70	100

Tabloda yer alan sorulara verilen cevapların aritmetik ortalaması incelendiğinde değerlerin 3.5-2.01 arasında olduğu görülmektedir.

Aritmetik ortalamalar oldukça yüksektir. Öğretmenler hemen hemen her soruya olumlu cevap vermişlerdir. Özellikle yabancı dildeki dört temel becerinin yeterliliğine ilişkin sorularda aritmetik ortalama 3'ün üstündedir. Bunun sebebi öğretmenlerin aldıkları eğitimin çok iyi olması ve öğretmenlerin İngilizceyi sevmeleri ve kendilerini bu konuda sürekli geliştirmeleri olabilir.

Birinci soruda öğretmenlere okudukları bir metni anlamadaki yeterlik dereceleri sorulmuştur. Anket sorularını cevaplayan yabancı dil öğretmenlerinin %51.4'ü okudukları bir metni anlamadaki yeterlik derecelerini çok, %47.2'si oldukça ve %1.4'ü biraz olarak belirtmektedir. Okuduğu bir metni anlamadığını belirten yabancı dil öğretmeni saptanmamıştır.

Bulguların incelenmesinden yabancı dil öğretmenlerinin %90'ının okudukları bir metni anlamadaki yeterlik derecesinin yeterli olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin yabancı dil alanındaki dört temel beceriden (okuma, dinleme, yazma, konuşma) en çok okuma konusunda kendilerini yeterli buldukları görülmektedir. Okunan bir metnin anlaşılması için öncelikle dilbilgisi ve kelime bilgisinin çok iyi olması gerekmektedir. Bu durumda öğretmenlerin eğitimleri esnasında bu alanlarda iyi eğitim gördükleri söylenebilir. Ayrıca kelime bilgisinin gelişmesi sürekli olarak okumayı gerektirdiğinden yabancı dil öğretmenlerinin sadece ders kitapları ile sınırlı kalmayıp, okul dışında da yabancı dilde kitaplar okudukları söylenebilir. Bu konuda öğretmenlerin hizmet içi eğitime ihtiyaçları olmadığı anlaşılmaktadır.

İkinci soruda öğretmenlere dinledikleri bir konuşmayı anlama bakımından kendilerini ne derece yeterli buldukları sorulmuştur. Öğretmenlerin %37.1'i dinledikleri bir konuşmayı anlamadaki yeterlik derecesini çok, %60'ı oldukça ve %2.9'u biraz olarak belirtmektedir. Dinlediği bir konuşmayı anlamadığını belirten öğretmen saptanmamıştır.

Bulguların incelenmesinden yabancı dil öğretmenlerinin dinleme konusunda yeterli oldukları söylenebilir. Türkiye'de dil eğitimi genellikle yazmaya dayanır ve eğitim klasik yöntemlerle yapılır. Dinleme becerisinin gelişmesi bol pratiğe dayanır. Bu beceriyi geliştirebilmek için video, teyp ve dil laboratuvarlarından yararlanılır. Bu araçlar ekonomik açıdan elde edilmesi ve yaygın olarak kullanılması zor olan araçlardır. Fakat artık özel okullar başta olmak üzere birçok okul bu olanakları öğrencilerine sunmaktadır. Ayrıca kablolu yayın sayesinde de İngilizce yayın yapan kanalları izlemek ve böylece dinleme ve telaffuz becerilerini geliştirmek olanaklıdır. Öğretmenler bu konuda kendilerini geliştirebilmiştir. Bulgulardan bu konuda bir hizmet içi eğitim ihtiyacının olmadığı anlaşılmaktadır.

Üçüncü soruda öğretmenlere düşündükleri bir konuyu anlatma bakımından kendilerini ne derece yeterli buldukları sorulmuştur. Öğretmenlerin %28.6'sı düşündükleri bir konuyu anlatmadaki yeterlik derecelerini çok, % 61.4'ü oldukça ve %10'u biraz olarak belirtmişlerdir. Düşündüğü bir konuyu anlatamadığını belirten öğretmene rastlanmamıştır.

Bulguların incelenmesinden yabancı dil öğretmenlerinin düşündükleri bir konuyu anlatma bakımından yeterli oldukları anlaşılmaktadır. Anlatabilmek yabancı dil bilgisinin yanında ayrı bir yeteneği de gerektirir. Birçok kişi ana dilinde bile düşündüklerini anlatabilmekte zorlanmaktadır. Anlatım yeteneğinin gelişmesi de pratik yapmaya bağlıdır. Elbetteki dilbilgisinin ve kelime bilgisinin yeterli olması gerekmektedir. Dört beceri arasında sıralama yapıldığında öğretmenlerin en fazla bu alanda yetersiz oldukları gözlenmektedir. Ama yine de bu alanda da yeterlik oranı oldukça yüksektir ve bir hizmet içi eğitim programına ihtiyaç duyulmamaktadır.

Dördüncü soruda öğretmenlere düşündükleri bir konuyu yazma bakımından yeterlik dereceleri sorulmuştur. Öğretmenlerin %42.9'u düşündüğü bir konuyu yazma yeterlik derecesini çok, %38.6'sı oldukça, %17.1'i biraz ve %1.4'ü hiç olarak belirtmiştir.

Bulguların incelenmesinden yabancı dil öğretmenlerinin bir konuyu yazılı olarak anlatabilme yeterliğinin sözel anlatıma göre daha iyi olduğu söylenebilir. Yazabilmek için dilbilgisi ve kelime bilgisinin yanısıra yazım tekniklerinin de iyi bilinmesi gerekir. Türkiye'de ilkökul'dan itibaren öğrencilere kompozisyon dersi verilir. Yabancı dil öğretiminde de yazma ayrı bir ders olarak işlenir. Bulgulardan öğretmenlerin yazma konusunda yeterli oldukları ve bu konuda bir hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının olmadığı söylenebilir.

Beşinci soruda öğretmenlere hizmet içi eğitim kursları ile yabancı dil bilgilerini geliştirebilecekleri görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Öğretmenlerin %28.6'sı hizmet içi eğitim kursları ile dil bilgilerini geliştirebilecekleri görüşüne çok, %30'u oldukça, %28.6'sı biraz katılmaktadır. Öğretmenlerin %12.8'i bu görüşe hiç katılmamaktadır.

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin %58.6'sının bu görüşü desteklediği anlaşılmaktadır. Dört temel beceri konusunda yeterli olan öğretmenlerin bu görüşü desteklemeleri yabancı dil ile ilgili çağdaş bilgiler öğrenmeye, kendilerini yenilemeye ve değişime açık bir tutum içinde olduklarını göstermektedir.

Altıncı soruda öğretmenlere yabancı dildeki yayınları ne derece takip ettikleri sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerden %8.6'sı yabancı dildeki yayınları izleme alışkanlık derecesini çok, %37.1'i oldukça ve % 52.9'u biraz olarak belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden % 1.4'ü yabancı dildeki yayınları hiç takip etmediğini belirtmiştir.

Bulguların incelenmesinden yabancı dil öğretmenlerinin % 54.3'ünün biraz ve hiç cevapları ile yabancı dildeki yayınları izleme alışkanlıklarının yetersiz olduğu anlaşılmaktadır. Bunun sebebi yabancı dildeki yayınların pahalı olması, öğretmenlerin ekonomik durumlarının yetersizliği, ders yükünün fazla olması ve öğretmenlerin kişisel ilgisizlikleri olabilir.

Son olarak yedinci soruda öğretmenlere yabancı kültür merkezleri ile iletişim kurma dereceleri sorulmuştur. Öğretmenlerin %7.1'i yabancı kültür merkezleri ile iletişim kurabilme derecesini çok, %12.9'u oldukça, %54.3'ü biraz ve %25.7'si hiç olarak belirtmişlerdir.

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin yabancı kültür merkezleri ile iletişim kurabilme derecelerinin yetersiz olduğu anlaşılmaktadır. Bunun sebebi öğretmenlerin konuya duydukları ilgisizlik ve zaman darlığı olabilir. Ayrıca televizyon ve bilgisayar sayesinde istenilen bilgiye ulaşma şansı olduğu için kültür merkezlerine ihtiyaç duyulmamaktadır.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular Ve Yorum

Üçüncü alt problem şöyle ifade edilmişti: “Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’nda görevli İngilizce öğretmenlerinin öğretmenlik meslek bilgisi ile ilgili hizmetiçi eğitim ihtiyaçları var mıdır?”. Bu alt probleme ilişkin olarak anketin üçüncü bölümünde on soru sorulmuştur. Sorular aritmetik ortalama sırasıyla aşağıdaki tabloda yer almakta ve açıklanmaktadır.

TABLO 11

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN MESLEK BİLGİSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

SORULAR	\bar{X}	Tam Katılıyorum		Genelde Katılıyorum		Genelde Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
6.Öğretmenler modern öğretim yöntemleri ile ilgili hizmet içi eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.	3.38	36	51.4	27	38.6	5	7.1	2	2.9	70	100
1.Yabancı dil öğretmenlerinin pedagojik formasyonları birbirinden farklıdır.	3.25	25	35.7	38	54.3	7	10	0	0	70	100
2.Pedagojik formasyon yetersizliği eğitim ve öğretim etkinliklerinde yetersizliklere neden olur.	3.21	29	41.4	29	41.4	10	14.3	2	2.9	70	100
7.Öğretmenler modern araç ve gereçleri kullanma konusunda HİE ihtiyaç duymaktadırlar.	3.2	31	44.3	24	34.2	13	18.6	2	2.9	70	100
8.Öğretmenler program geliştirme açısından hizmet içi eğitime ihtiyaç duymaktadırlar	3.2	28	40	29	41.5	12	17.1	1	1.4	70	100
9. Öğretmenler (ders öncesi) etkili öğretim programı geliştirebilme konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.	3.02	18	25.7	39	55.7	10	14.3	3	4.3	70	100
5.Öğretmenler öğrencileri güdülemekte güçlük çekmektedir.	2.81	10	14.3	39	55.7	19	27.1	2	2.9	70	100
3.Öğretmenlerin gençlerin zihinsel ve psikolojik gelişmeleri hakkındaki bilgileri yetersizdir.	2.75	10	14.3	35	50	23	32.8	2	2.9	70	100
10.Öğretmenler, sınıf ortamını derse uygun hale getirme konusunda güçlük çekmektedirler.	2.6	9	12.9	29	41.5	27	38.5	5	7.1	70	100
4.Öğretmenler, öğrencilerle iletişim kurmakta güçlük çekmektedirler.	2.58	4	5.8	33	47.1	33	47.1	0	0	70	100

Tabloda yer alan sorulara verilen cevapların aritmetik ortalaması incelendiğinde değerlerin 3.38-2.58 arasında olduğu görülmektedir. Üçüncü alt probleme ilişkin sorulara verilen cevapların aritmetik ortalaması orta düzeydedir. Öğretmenler hemen hemen tüm sorular katıldıklarını belirtmişlerdir. Soruların hepsi meslek bilgisine dayalı eksikliklerin belirlenmesiyle ilgilidir. Sonuçlara bakıldığında öğretmenlerin meslek bilgisi ile ilgili hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının olduğu söylenebilir. Bunun sebebi öğretmenlerin çoğunun meslekte yeni olmaları veya eğitimleri sırasındaki pedagojik formasyon eksikliği olabilir.

Birinci soruda öğretmenlere yabancı dil öğretmenlerinin pedagojik formasyonunun birbirinden farklı olduğu görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Öğretmenlerin % 35.7'si görüşe tam katıldığını, %54.3'ü genelde katıldığını ve %10'u genelde katılmadığını belirtmiştir. Bu görüşe hiç katılmadığını belirten öğretmen saptanmamıştır.

Araştırma kapsamına giren yabancı dil öğretmenleri tek kaynaktan gelmemektedir. Öğretmenlerin bir kısmı eğitim fakültesi, bir kısmı filoloji mezunudur. Eğitim fakültesi'den mezun olan öğretmenler pedagojik formasyonunu zorunlu olarak almaktadır fakat filoloji bölümünde okumuş olan öğretmenlerin için bu dersler zorunlu değildir. Buna bağlı olarak bu öğretmenlerin bir kısmı pedagojik formasyon derslerini okulda, bir kısmı okul sonrası kurslarda almış, bir kısmı ise bu dersleri hiç okumamıştır. Bu sebeplerden dolayı öğretmenlerin pedagojik formasyonları birbirlerinden farklıdır.

İkinci soruda öğretmenlere pedagojik formasyon yetersizliğinin eğitim ve öğretim etkinliklerinde yetersizliklere neden olduğu görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Öğretmenlerin %41.4'ü bu görüşe tam katıldığını, %41.4 genelde katıldığını, %14.3'ü genelde katılmadığını ve %2.9'u hiç katılmadığını belirtmiştir.

Bulguların incelenmesinden yabancı dil öğretmenlerinin %82.8'inin pedagojik formasyon yetersizliğinin eğitim öğretim etkinliklerinde yetersizliğe neden olacağı görüşüne katıldıkları anlaşılmaktadır. Verilere dayanarak öğretmenlerin pedagojik formasyonun öneminin bilincinde olduklarını ve bu konuda kendilerini geliştirmek istedikleri söylenebilir.

Üçüncü soruda öğretmenlere öğretmenlerin gençlerin zihinsel ve psikolojik gelişmeleri hakkında bilgileri yeterli değildir görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Yabancı dil öğretmenlerinin %14.3'ü görüşe

tam katıldıklarını, %50'si genelde katıldıklarını, %32.8'i genelde katılmadıklarını ve %2.9'u görüşe hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir

Diğer soruların bulgularından öğretmenlerin pedagojik formasyon konusunda eksikliklerinin olduğunu anlaşılmıştır. Öğretmenlik meslek bilgisi yetersiz olan öğretmenlerin; öğrencilerin öğrenme isteği, öğrenme kapasitesi, kişiliği, fiziksel ve psikolojik gelişimi ve diğer bireysel farklılıkları hakkında bilgilerinin de yetersiz olduğu sonucuna varılabilir. Öğretmenlerin bu konularda bir hizmet içi eğitim programına ihtiyaçları olduğu söylenebilir.

Dördüncü soruda öğretmenlere; öğretmenlerin öğrencilerle iletişim kurmakta güçlük çekmektedirler görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Araştırma kapsamına giren yabancı dil öğretmenlerinin %5.8'i öğrencilerle iletişim kurmakta güçlük çektiğini tamamen kabul etmekte, %47.1'i bu görüşe genelde katılmakta ve %47.1'de genelde katılmamaktadır. Görüşe hiç katılmayan öğretmen saptanmamıştır.

İletişim kişiler arası etkileşimin vazgeçilmez bir unsurudur. Eğitimdeki iletişimde genelde öğretmen verici, öğrenci alıcıdır. Dil öğretiminde etkin bir iletişimin kurulabilmesi için öğretmenlerin iyi birer iletişimci olmaları ve öğrencilerini tüm yönleriyle tanımaları gerekmektedir. Üçüncü soruda öğretmenlerin gençlerin zihinsel ve psikolojik gelişmeleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları öğrenilmişti. Bu durum öğretmenlerin öğrencilerle olan iletişimlerini etkileyen unsur olabilir. Öğretmenlerin % 52.3'ünün iletişim konusunda güçlük çektiklerini belirtmeleri bu konudaki hizmet içi eğitim ihtiyacını göstermektedir.

Beşinci soruda öğretmenlere; öğretmenler öğrencileri güdülemekte güçlük çekmektedirler görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Öğretmenlerin %14.3'ü görüşe tam katıldıklarını, %55.7'si genelde katıldıklarını, %27.1'i genelde katılmadıklarını ve %2.9'u hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin %70'inin öğrencileri güdülemekte zorlandığı anlaşılmaktadır. Beşinci sorunun bulguları dördüncü sorunun bulguları ile paralellik göstermektedir. İletişim ve güdüleme arasında doğru bir orantı vardır ve öğrencilerle iletişim kurulamadığı takdirde onları güdülemek de zor olacaktır. Bu sebeple öğretmenlerin bu konuda da hizmet içi eğitime ihtiyaçları olduğu söylenebilir.

Altıncı soruda öğretmenlere; öğretmenlerin modern öğretim yöntemleri ile ilgili hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları görüşüne % katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin

% 51.4'ü modern öğretim yöntemleri ile ilgili hizmet içi eğitime ihtiyaç duyma görüşüne tam katılmakta, %38.6'sı genelde katılmakta, %7.1'i genelde katılmamakta ve %2.9'ü hiç katılmamaktadır.

Dil öğretim metodları teknolojinin gelişmesine paralel olarak sık sık değişmekte ve yenilenmektedir. Bulguların incelenmesinden araştırmaya katılan öğretmenlerin de bu görüşü benimsedikleri ve bu konuda hizmet içi eğitime ihtiyaçları oldukları söylenebilir.

Yedinci soruda öğretmenlere modern araç ve gereçleri kullanma konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %4.3'ü modern araç ve gereçleri kullanma konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaç duyma görüşüne tam katılmakta, %34.2'si genelde katılmakta, %18.6'sı genelde katılmamakta ve % 2.9'u hiç katılmamaktadır.

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin 78.5'inin bu konuda hizmet içi eğitime ihtiyaçları olduğu anlaşılmaktadır. Yedinci sorunun bulguları ile altıncı sorunun bulguları paralellik göstermektedir. Teknolojinin ilerlemesine ve yabancı dil öğretim yöntemlerinin gelişip değişmesine bağlı olarak öğretim araç ve gereçleri de değişmektedir. Yabancı dil öğretmenlerinin meslekleri ile ilgili bu önemli gelişmelerin gerisinde kalmamaları ve yenilikleri öğrenip uygulamaları gerekmektedir. Yabancı dil öğretmenlerinin bu yetersizliklerini tamamlayacak bir hizmet içi eğitime ihtiyaçları olduğu söylenebilir.

Sekizinci soruda öğretmenlere; öğretmenlerin program geliştirme açısından hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %40'ı program geliştirme açısından hizmet içi eğitime ihtiyaç duyma görüşüne tam katıldıklarını, %41.5'i genelde katıldıklarını, %17.1'i genelde katılmadıklarını ve %1.4'ü hiç katılmadığını belirtmiştir.

Bulguların incelenmesinden araştırmaya katılan öğretmenlerin program geliştirme konusunda kendilerini yetersiz buldukları ve bu konuda bir hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları anlaşılıyor.

Dokuzuncu soruda öğretmenlere; öğretmenlerin ders öncesi etkili öğretim programı geliştirebilme konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %25.7'si etkili öğretim programı geliştirebilme konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaç duyma görüşüne tam katıldıklarını, %55.7'si genelde katıldıklarını, %14.3'ü genelde katılmadıklarını ve %4.3'ü hiç katılmadığını belirtmiştir.

Ders öncesi etkili öğretim programı geliştirebilme gençlerin zihinsel ve psikolojik gelişmeleri hakkında bilgili olmayı, modern öğretim yöntemlerini bilmeyi ve modern araç ve gereç kullanabilmeyi kapsar. Bu konularda hizmet içi eğitime ihtiyaç duyan öğretmenler etkili öğretim programı geliştirebilme konusunda da hizmet içi eğitime ihtiyaç duyabilirler. Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin genelinde bu görüşe genelde katıldığı anlaşılıyor. Dokuzuncu sorunun bulguları diğer ilişkili soruların bulguları ile paraleldir.

Onuncu soruda öğretmenlere; öğretmenlerin sınıf ortamını derse uygun hale getirme konusunda güçlük çektikleri görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %12.9'u sınıf ortamını derse uygun hale getirme konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaç duyma görüşüne tam katıldıklarını, %41.5'i genelde katıldıklarını, %38.5'i genelde katılmadıklarını ve %7.1'i hiç katılmadığını belirtmiştir.

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin bu görüşe genelde katıldığı anlaşılmaktadır. Bunun sebebi öğretmenlerin çoğunluğunun yeni mezun olması, meslek bilgisi yetersizliği ve fizik şartlarının olanaksızlığı olabilir. Öğretmenler bu konuda hizmet içi eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular Ve Yorum

Dördüncü alt problem şöyle ifade edilmişti: “Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’nda görevli İngilizce öğretmenlerinin dil öğretimi etkinliklerinde karşılaştıkları güçlükler nelerdir?”. Bu alt probleme ilişkin olarak anketin dördüncü bölümünde altı soru sorulmuştur. Sorular aritmetik ortalama sırasıyla aşağıdaki tabloda yer almakta ve açıklanmaktadır.

TABLO 12

İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN DİL ÖĞRETİMİ ETKİNLİKLERİNDE KARŞILAŞTIKLARI GÜÇLÜKLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

SORULAR	X	Tam Katılıyorum		Genelde Katılıyorum		Genelde Katılmıyorum		Hiç Katılmıyorum		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
3.Sınıfların kalabalık olması eğitim ve öğretimi güçleştirmektedir.	3.67	52	74.2	14	20	2	2.9	2	2.9	70	100
4. Öğrencilerin yabancı dil öğrenimine karşı olumsuz tutumları sınıf atmosferini etkilemektedir.	3.47	42	60	22	31.4	3	4.3	3	4.3	70	100
6.Yabancı dil öğretmenleri için hazırlanan hizmet içi eğitim programları genel olarak (İçerik, süre, yöntem, fizik olanaklar) öğretmenlerin ihtiyacını karşılamamaktadır.	3.17	27	38.6	33	47.2	5	7.1	5	7.1	70	100
1Yabancı dil öğretimi için basılı kaynakların niteliği yeterlidir.	2.57	5	7.1	37	52.9	21	30	7	10	70	100
5.Yabancı dil öğretim programı süre ve içerik bakımından yeterlidir.	2.31	4	5.8	26	37.1	28	40	12	17.1	70	100
2. Yabancı dil öğretimi için gerekli mevcut araçlar sayıca yeterlidir.	2.07	4	5.8	10	14.2	43	61.4	13	18.6	70	100

Tabloda yer alan sorulara verilen cevapların aritmetik ortalaması incelendiğinde değerlerin 3.67-2.07 arasında olduğu görülmektedir. Altıncı soru dışındaki tüm sorular öğretmenlerin dil öğretimi etkinliklerinde karşılaştıkları güçlüklerle ilgilidir. Tablonun

incelenmesinden araştırmaya katılan öğretmenlerin bir takım güçlüklerle karşılaştığı ve ortak sorunları olduğu anlaşılmaktadır. Bunun sebebi Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Zorunlu İngilizce Hazırlık uygulanmasına çok kısa sürede hızlı bir geçiş yapması ve öğretmenlerin %70'inin hizmet sürelerinin 0-5 yıl arası olması olabilir.

Birinci soruda öğretmenlere yabancı dil öğretimi için basılı kaynakların niteliği yeterlidir görüşüne katılma dereceleri sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 7.1'i görüşe tam katıldıklarını, %52.9'u genelde katıldıklarını, %30'u genelde katılmadıklarını ve %10'u hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin bu görüşe genelde katıldıkları anlaşılmaktadır. Dil öğretimi ile ilgili basılı kaynaklar günümüzde çok çeşitli, modern çağın konuları ile ilişkili ve değişik yaş gruplarından öğrencilerin ilgisini çekecek düzeydedir. Önemli olan öğrenci profilini iyi analiz edip onların ilgi, ihtiyaç ve düzeylerine göre kaynak seçebilmektir. Basılı kaynakların niteliği İngilizce öğretmenleri için dil öğretimi etkinliğinde güçlük yaratmamaktadır.

İkinci soruda öğretmenlere yabancı dil öğretimi için gerekli mevcut araçlar sayıca yeterlidir görüşüne katılma dereceleri sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %5.7'si görüşe tam katıldıklarını, %14.3'ü genelde katıldıklarını, %61.4'ü genelde katılmadıklarını ve %18.6'sı hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin bu görüşe genelde katılmadıkları anlaşılıyor. Dil öğretimi görsel ve işitsel araçlarla gerçekleştirilen bir etkileşim olayıdır. Bunun için; teyp, televizyon, video, dil laboratuvarı, tepegöz, film ve kitaplık gibi araç ve gereçler kullanılabilir. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda teyp ve video kullanılmakta, fakat bunlar ihtiyaca tam cevap verememektedir. Ayrıca öğrencilere kaynak sağlayabilecek bir bölüm kitaplığı da bulunmamaktadır. Bulgulardan öğretmenlerin sözü edilen bu araç ve gereçleri yeterli bulmadığı ve bu yetersizliğin dil öğretimini engelleyen önemli güçlüklerden biri olduğu söylenebilir.

Üçüncü soruda öğretmenlere sınıfların kalabalık olması, eğitim ve öğretimi güçleştirmektedir görüşüne katılma dereceleri sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %74.2'si görüşe tam katıldıklarını, %20'si genelde katıldıklarını, %2.9'u genelde katılmadıklarını ve %2.9'u hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bulguların incelenmesinden anlaşıldığı gibi öğretmenlerin hemen hemen hepsi bu görüşe tam katıldıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca Tablo 12'ye baktığımızda sınıf kalabalıklığının eğitim etkinliğinde karşılaşılan

en önemli güçlük olduğu anlaşılmaktadır. Yabancı dil öğrenimi öğretmenle öğrencinin sürekli etkileşimde bulunmasını gerektirir. Bir öğrenciye en az iki-üç kez söz hakkı veilmelidir. Öğretmenin öğrencilerle tek tek ilgilenmesi, öğrencinin aktif bir şekilde grup çalışmalarına katılması gerekir. Kalabalık sınıflarda öğrenciye fazla söz hakkı düşmemekte ya da öğrenci aktif değilse bu olanağı hiç bulamamaktadır. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda bir sınıfta ortalama 25 öğrenci bulunmaktadır. Bu sayı özellikle en alt seviye olan C gruplarında eğitimi olumsuz etkilemektedir.

Dördüncü soruda öğretmenlere öğrencilerin yabancı dil öğretimine karşı olumsuz tutumları sınıf atmosferini etkilemektedir görüşüne katılma dereceleri sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %60'ı görüşe tam katıldıklarını, %31.4'ü genelde katıldıklarını, %4.3'ü genelde katılmadıklarını ve %4.3'ü hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bulguların incelenmesinden araştırmaya katılan öğretmenlerin %91.4'ünün bu görüşe katıldıkları anlaşılmaktadır. Hazırlık sınıfı zorunlu bir uygulama olduğundan öğrencilerin bir kısmı İngilizceyi kendi isteği dışında zorla öğrenmektedir. Bu durumda öğrenciler sınıf içinde olumsuz davranışlar göstermekte bu da hem öğretmeni hem de diğer öğrencileri yani genel olarak sınıf atmosferini olumsuz etkilemektedir. Sınıf atmosferinin bozulması öğretmen açısından önemli bir güçlüktür.

Beşinci soruda öğretmenlere yabancı dil öğretim programı süre ve içerik bakımından yeterlidir görüşüne katılma dereceleri sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %5.8'i görüşe tam katıldıklarını, %37.1'i genelde katıldıklarını, %40'ı genelde katılmadıklarını ve %17.1'i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin % 57.1'inin bu görüşe katılmadıkları anlaşılıyor. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda A grupları en ileri seviyedeki sınıflardır ve haftada 20 saat ders görmektedirler. B grupları orta seviyedeki sınıflardır ve haftada 23 saat ders görmektedirler. C grupları en alt seviyedeki sınıflardır ve haftada 27 saat ders görmektedirler. Sene sonunda tüm öğrenciler aynı sınava girmektedirler. Özellikle C sınıflarındaki öğrencilerin bu kısa zamanda bu sınava hazırlanmaları oldukça zordur. Yabancı dil zaman içinde bol bol pratik yapıldığı takdirde öğrenilir. Fakat bir sene çok yüklü bir programdan geçen, kısa zamanda çok şey öğrenmeleri gereken öğrenciler bu fırsatı bulamamaktadır. Ayrıca programdaki farklı dersler arasında bir eşgüdüm yoktur. Bu görüşe katılmayan öğretmenlerin özellikle C grubu öğretmenleri olduğu söylenebilir.

Altıncı soruda öğretmenlere yabancı dil öğretmenleri için hazırlanan hizmetiçi eğitim programları genel olarak (içerik, süre, yöntem, fizik olanaklar) öğretmenlerin ihtiyacını karşılamamaktadır görüşüne katılma dereceleri sorulmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %38.6'sı görüşe tam katıldıklarını, %47.2'si genelde katıldıklarını, %7.1'i genelde katılmadıklarını ve %7.1'i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin bu görüşe genelde katıldıkları anlaşılmaktadır. Bunun sebebi her öğretmene aynı programın uygulanması, kişisel farklılık ve ihtiyaçların göz ardı edilmesi olabilir. Ayrıca hizmet içi eğitim programları planlanmadan önce öğretmenlerin görüşlerinin alınmaması da programları özellikle içerik ve yöntem olarak yetersiz kılmaktadır.

BÖLÜM IV ÖZET, YARGI ve ÖNERİLER

Özet

Bu araştırma Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarını saptamak amacıyla yapılmıştır. Bu araştırma ile hizmet içi eğitim ihtiyacının saptanması ve bundan sonraki programların daha yararlı hale gelmesi amaçlanmıştır.

Bu amaçla aşağıdaki alt problemler belirlenmiştir.

Bu alt problemler şunlardır:

1. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin kişisel özellikleri nasıl bir dağılım göstermektedir?

2. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin konu alanları ile ilgili hizmetiçi eğitim ihtiyaçları var mıdır?

3. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin öğretmenlik meslek bilgisi ile ilgili hizmetiçi eğitim ihtiyaçları var mıdır?

4. Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görevli İngilizce öğretmenlerinin dil öğretimi etkinliklerinde karşılaştıkları güçlükler nelerdir?

Bu araştırmanın örneklemini Y.T.Ü Yabancı Diller Yüksekokulu'nda 1999-2000 öğretim yılında görev yapan İngilizce öğretmenlerinden 70 kişi oluşturmaktadır. Bilgi toplama aracı olarak dört bölüm ve 32 sorudan oluşan bir anket kullanılmıştır. Araştırma yabancı dil öğretmenlerinin görüşlerine dayandığından verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzdelik hesap ve aritmetik ortalama yapılmıştır. İstatistiksel çözümlenmeler sonunda elde edilen bulgular ve ilgili yorumlar dört başlık halinde verilmiştir.

Araştırma sonunda öğretmenlerin konu alanları ile ilgili hizmetiçi eğitime ihtiyaçları olmadığı, fakat öğretmenlik meslek bilgisi ile ilgili hizmet içi eğitime ihtiyaç duyulduğu saptanmıştır. Ayrıca öğretmenlerin dil öğretimi etkinliklerinde ortak bazı sorunları olduğu saptanmıştır.

Yargı

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin 35 yaş ve daha genç olduğu, hizmet sürelerinin 0-5 yıl arasında olduğu ve çoğunun fakülte mezunu olduğu anlaşılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenler pedagojik formasyonlarını farklı şekillerde kazanmışlardır fakat en büyük oran pedagojik formasyonlarını yükseköğrenim sırasında kazandıklarını belirten öğretmenlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenler arasında yurt dışında hizmet içi eğitime katılma oranı düşük fakat yurt içinde hizmet içi eğitime katılma oranı yüksektir. Öğretmenler hem konu alanı bilgisi hem de meslek bilgisi ile ilgili hizmet içi eğitimlere katılmışlardır.

Yabancı dil öğretmenlerinin konu alanının esas öğeleri olan okuma, anlama, konuşma ve yazma yönünden bilgilerinin yeterli düzeyde olduğu ve bu konularda hizmet içi eğitime ihtiyaç duyulmadığı anlaşılmıştır.

Öğretmenlerin konu alanına yönelik bilgilerini geliştirmeye yardımcı olacak yabancı dildeki yayınları izleme alışkanlıklarının ve yabancı kültür merkezleri ile iletişimlerinin orta düzeyde olduğu saptanmıştır.

Bulguların incelenmesinden öğretmenlerin modern öğretim yöntemleri konusunda, modern araç ve gereçleri kullanma konusunda, program geliştirme konusunda ve ders öncesi etkili program geliştirebilme konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları saptanmıştır. Pedagojik formasyonları farklı olduğu saptanan öğretmenlerin öğrencilerle iletişim kurma, onları güdüleme ve sınıf ortamını derse uygun hale getirme konusunda birtakım güçlükleri olduğu anlaşılmıştır. Öğretmenlerin bu konularda da hizmet içi eğitime ihtiyaçları vardır.

Yabancı dil öğretmenleri sınıfların kalabalık olmasının ve öğrencilerin yabancı dil öğrenimine karşı olumsuz tutumlarının karşılaştıkları güçlükler olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler basılı kaynakların niteliğini yeterli bulmuş fakat eğitim programını süre ve içerik bakımından, yabancı dil öğretimi için gerekli mevcut araçları ise sayıca yetersiz bulmuştur. Öğretmenler hizmet içi eğitim programlarının ihtiyacı karşılamadığını belirtmişlerdir.

Ekler

EK	Sayfa
A.Kaynakça	30
B.Öğretmenlere Uygulanan Anket Formu	31

KAYNAKÇA

Yazıcıoğlu, Dürnev. "Eskişehir'deki Ortaöğretim Kurumlarında Görevli Yabancı Dil Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları ve Eğitim Öğretimde Karşılaştıkları Güçlükler,"Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir T.C. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1986

Taymaz, Haydar. **Hizmet İçi Eğitim**, Pegem Yayınları, Ankara:1992

Kaya, Y.Kemal. **Eğitim Yönetimi, Kuram ve Türkiye'deki Uygulama**, Bilim Yayınları, Ankara:1996

Küçükahmet, Leyla. **Öğretmen Yetiştiren Kurum Öğretmenlerinin Tutumları**. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1976.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, **Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük**, Milliyet Tesisleri, İstanbul:1992

Sayın Meslektaşım,

Daha iyi bir yabancı dil öğretimi gerçekleştirmeye yardımcı olmak için meslektaşlarımızın alan bilgisi (yabancı dil), meslek bilgisi (pedagojik formasyon) ve diğer sorunları ile ilgili bir araştırma yapılacaktır. Anket, Yıldız Teknik Üniversitesi'nde devam eden yüksek lisans dönem projeme gerekli verileri sağlamak ve ihtiyaç duyduğumuz hizmetiçi eğitimi belirleyip programlamak için hazırlanmıştır.

Anket dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, yabancı dil öğretmenlerine ilişkin kişisel bilgiler, ikinci bölümde yabancı dil öğretmenlerinin alan bilgisine dayanan hizmetiçi eğitim ihtiyaçları, üçüncü bölümde öğretmenlik meslek bilgisine dayanan hizmetiçi eğitim ihtiyaçları, dördüncü bölümde eğitim etkinliklerinde karşılaştıkları sorunlar yer almaktadır.

Anket formunu dikkatli doldurmak suretiyle yabancı dil öğretimini olumsuz yönde etkileyen sorunlarımızın ortaya çıkmasına, bu sorunların yetkililere iletilmesi ile nitelikli bir hizmetiçi eğitimin sağlanmasına ve dönem projeme katkıda bulunmuş olacaksınız. Bilgiler kişilerle ilgili olmadığından kesinlikle bilimsel amaçların dışında kullanılmayacaktır. Bu nedenle lütfen anketin hiçbir bölümüne adınızı soyadınızı yazmayınız. Katkılarınız için teşekkür ederim.

İpek Özer

Yıldız Teknik Üniversitesi
Yabancı Diller Yüksekokulu
İngilizce Öğretim Görevlisi
İstanbul

ANKET

BÖLÜM A
KİŞİSEL BİLGİLER ANKETİ

Aşağıdaki sorularla ilgili seçeneklerden durumunuza uygun olanın karşısına X işareti koyunuz. Lütfen birden fazla seçenek işaretlemeyiniz.

1. Yaşınız?

- () a. 25 ve daha az
 () b. 26-30
 () c. 31-35
 () d. 36-40
 () e. 41-45
 () f. 46-50
 () g. 51 ve üstü

2. Öğretmenlik mesleğinde toplam hizmet süreniz ne kadardır?

- () a. 0-5 yıl arası
 () b. 6-11 yıl arası
 () c. 12-17 yıl arası
 () d. 18-23 yıl arası
 () e. 24 ve üstü

3. Cinsiyetiniz?

- () a. Kadın
 () b. Erkek

4. Mezun olduğunuz okulun türü?

- () a. Fakülte
 () b. Yabancı Diller Yüksekokulu
 () c. Üç yıllık Eğitim Enstitüsü
 () d. İki yıllık Eğitim Enstitüsü
 () e. Hızlandırılmış öğretim yapılan Eğitim Enstitüsü
 () f. Mektupla öğretim
 () g. Diğer

5. Meslek bilginizi nasıl kazandınız?

- () a. Kendi tecrübelerimle
 () b. Hizmetiçi eğitim kurslarına katılarak
 () c. Mezuniyetten sonra sertifika alarak
 () d. Yükseköğrenim sırasında pedagojik formasyon dersleri alarak
 () e. Bunların dışında (Lütfen yazınız)

6. Yurt dışında, yabancı dil öğretimi ile ilgili bir hizmetiçi eğitim programına katıldınız mı?

- () a. Evet () b. Hayır

7. Yurt içinde, yabancı dil öğretimi ile ilgili bir hizmetiçi eğitim programına katıldınız mı?

- () a. Evet () b. Hayır

Cevabınız evet ise;

8. Hizmetiçi eğitim programına kaç kere katıldınız?

- () a. Bir kez () c. Üç kez
() b. İki kez () d. Daha fazla

9. Katıldığınız hizmetiçi eğitim programının içeriği nedir?

- () a. Yabancı dil bilgisi (alan bilgisi)
() b. Pedagojik formasyon (meslek bilgisi)
() c. Diğer. Lütfen belirtiniz

BÖLÜM B ALAN BİLGİSİ ANKETİ

Bu bölüm, öğretmenlerin yabancı dil bilgileri ile ilgili hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarını saptamayı amaçlamaktadır. Cevapların doğru ya da yanlış olanı yoktur. İfade edilen her görüş için dört seçenek verilmiştir. Durumunuza en uygun olan seçenektan birini daire içine alınız.

	<i>Çok</i>	<i>Oldukça</i>	<i>Biraz</i>	<i>Hiç</i>
	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>
1. Okuduğunuz bir metni anlama bakımından kendinizi ne derece yeterli buluyorsunuz?	A	B	C	D
2. Dinlediğiniz bir konuşmayı anlama bakımından kendinizi ne derece yeterli buluyorsunuz?	A	B	C	D
3. Düşündüğünüz bir konuyu anlatma bakımından kendinizi ne derece yeterli buluyorsunuz?	A	B	C	D

4. Düşündüğünüz bir konuyu yazma bakımından kendinizi ne derece yeterli buluyorsunuz?

A B C D

5. Hizmetiçi eğitim kursları ile öğretmenlerin yabancı dil bilgilerini geliştirebilecekleri görüşüne katılıyor musunuz?

A B C D

Çok *Oldukça* *Biraz* *Hiç*
A B C D

6. Yabancı dildeki yayınları ne derece takip edebiliyorsunuz?

A B C D

7. Yabancı kültür merkezleri ile iletişim kurabiliyor musunuz?

A B C D

BÖLÜM C ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ ANKETİ

Bu bölüm, bir yabancı dil öğretmenin pedagojik formasyonu ile ilgili hizmetiçi eğitim ihtiyacını saptamayı amaçlamaktadır.

Cevapların doğru ya da yanlış olanı yoktur. Bu nedenle durumunuza en uygun olan seçeneği lütfen işaretleyiniz. İfade edilen her görüşün karşısında dört seçenek vardır. Bu seçeneklere göre tam katılıyorsanız "A" seçeneğini, görüşe tam katılmıyorsanız fakat genellikle katılım yönünde bir eğiliminiz varsa "B" seçeneğini, görüşten emin değilseniz genellikle katılmama eğiliminiz varsa "C" seçeneğini, görüşe hiç katılmıyorsanız "D" seçeneğini daire içine alınız.

Tam *Genelde* *Genelde* *Hiç*
Katılıyorum *Katılıyorum* *Katılmıyorum* *Katılmıyorum*

1. Yabancı dil öğretmenlerinin pedagojik formasyonu birbirinden farklıdır.

A B C D

2. Pedagojik formasyon yetersizliği eğitim ve öğretim etkinliklerinde yetersizliklere neden olur.

A B C D

3. Öğretmenlerin, gençlerin zihinsel ve psikolojik gelişmeleri hakkında bilgileri yeterli değildir.

A B C D

4. Öğretmenler, öğrencilerle iletişim kurmakta güçlük çekmektedirler.

A B C D

Tam Genelde Genelde Hiç
Katılıyorum Katılıyorum Katılmıyorum Katılmıyorum

5. Öğretmenler, öğrencileri güdülemekte güçlük çekmektedirler.

A B C D

6. Öğretmenler, modern öğretim yöntemleri ile ilgili hizmetiçi eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.

A B C D

7. Öğretmenler modern araç ve gereçleri kullanma konusunda hizmetiçi eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.

A B C D

8. Öğretmenler program geliştirme açısından hizmetiçi eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.

A B C D

9. Öğretmenler (ders öncesi) etkili öğretim programı geliştirebilme konusunda hizmetiçi eğitime ihtiyaç duymaktadırlar.

A B C D

10. Öğretmenler, sınıf ortamını derse uygun hale getirme konusunda güçlük çekmektedirler.

A B C D

BÖLÜM D
DİL ÖĞRETİMİ ETKİNLİKLERİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER ANKETİ

Bu bölümde yabancı dil öğretmenlerinin eğitim ve öğretim etkinliklerinde karşılaştıkları sorunları saptamak amaçlanmaktadır. Cevapların doğru ya da yanlış olanı yoktur. Sizce uygun olan seçeneklerden birisini işaretleyiniz.

	<i>Tam Katılıyorum</i>	<i>Genelde Katılıyorum</i>	<i>Genelde Katılmıyorum</i>	<i>Hiç Katılmıyorum</i>
1. Yabancı dil öğretimi için basılı kaynakların niteliği yeterlidir.	A	B	C	D
2. Yabancı dil öğretimi için gerekli mevcut araçlar sayıca A yeterlidir.		B	C	D
3. Sınıfların kalabalık olması eğitim ve öğretimi güçleştirmektedir.	A	B	C	D
4. Öğrencilerin yabancı dil öğretimine karşı olumsuz tutumları sınıf atmosferini etkilemektedir.	A	B	C	D
5. Yabancı dil öğretim programı süre ve içerik bakımından yeterlidir.	A	B	C	D
6. Yabancı dil öğretmenleri için hazırlanan hizmetiçi eğitim programları genel olarak (içerik, süre, yöntem, fizik olanaklar) öğretmenlerin ihtiyacını karşılamamaktadır.	A	B	C	D

